

LENKA
CHALUPOVÁ

ZACÁTEK

Lenka Chalupová

Začátek

Lenka Chalupová

Začátek

Všechny osoby a jejich osudy jsou v tomto povídkovém románu smyšlené.

Reálný není ani čas, v němž se pohybují... Pravdou ale je, že se podobné příběhy někdy a někde mohly stát, nebo se teprve stanou.

Copyright © Lenka Chalupová, www.lenkachalupova.cz, 2019

Editor © Josef Pepson Snětivý, 2019

Photograph of the Authoress © Jan Gebauer, 2019

Photo on Cover © Samphotostock.cz, 2019

Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Šulcová, 2019

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2019

ISBN 978-80-7475-264-3

Patrový dům v Kratochvílově ulici patřil dlouhá léta k jejímu domovu. I když v něm vlastně nikdy nebydlela... ale žila tu. Žila tu s lidmi, kteří ji potřebovali. Vyprávěli jí své smutné i veselé příběhy, svěřovali se, brečeli, smáli, otevírali před ní své duše a obnažovali se až na kost.

Do bedýnky od jablek vložila Vanda Berková poslední šanon. Jako všechny složky předtím ho projela očima, začetla se do listů, pečlivě secvaknutých do stříbrných kroužků, a vzpomněla si na příběhy lidí, zaznamenaných v její kartotéce. Na některé si pamatovala zcela zřetelně, jako kdyby s nimi mluvila včera... u jiných si stěží vzpomněla na jejich tvář. Za těch pětatřicet let to byly stovky lidí. Pacientů, kteří k ní chodili s prosbou, aby jim vyléčila pochroumanou duši, nebo ji aspoň pohladila.

„Ty tvoje případy by vydaly na knížku,“ řekla jí dcera, která jí s dnešním stěhováním věcí pomáhala. Vanda se nad tou poznámkou pousmála a z okna se zadívala na věž kostela svatého Vavřince, kterou si prohlížela vždycky, když seděla ve svém terapeutickém křesle... zatímco to druhé křeslo patřilo ženám a mužům, kteří se jí přišli svěřit. Kolikrát si sama říkala, jak je možné, že právě tady – na dohled od Božího chrámu – slyší tolik příběhů o nespravedlnosti, nelásce, zášti a zlobě. Kde byl ten Bůh, když její pacienti trpěli a hledali cesty k životu? A ona... ona je vedla na začátek těch cestiček, aby jejich problémy uměla pojmenovat, a pak snad i vyléčit. Jenže tyhle cesty, to byly mnohdy komplikované křížovatky, mosty bez břehů a bludiště bez východů.

Dívala se na dceru, jak tahá bedýnky s příběhy sem a tam... a pak jí řekla: „Máš pravdu, ty případy by vydaly na knížku. Jenže... některé osudy mých klientů byly tak těžko uvěřitelné, že kdybych je vklínila mezi řádky, nikdo by mi to nevěřil.“

Holka z krabice

Byla drobná a napohled křehká, ale v očích měla cosi divného, jakoby kouřově šedého až lepivě temného, byť byla jinak bledá – skoro až albínsky průhledná. Když vešla do místnosti, rozprostřela kolem sebe oázu neklidu, umocněnou tím, že při pozdravu podala Vandě ruku jen jakoby letmo... ale oči od špiček svých nablýskaných bot přitom nezvedla.

„Inka Majerová, tedy vlastně Jindřiška, ale všichni mi říkají Ino nebo Inko,“ představila se a pak si podivně sedla do křesílka v podobě vaku, do něhož ve Vandině ordinaci usedali skoro všichni jako do měkkého mraku, který je vdechne do své pohody. Kupovala ho sem díky slibu výrobce, že se v něm každý bude cítit bezpečně jako v lůně matky, a většina klientů to tak i vnímala. Jindřišce se to ale nelíbilo – odmítala se nechat pohltit hřejivým molitanem potaženým hovězí kůží, zareagovala na něj tak zle, jako by jí snad Vanda nabídla posezení v pichlavé skelné vatě nebo přinejmenším v kupce slámy. Vyskočila tak rázně, až se jí blondatý cop vyšvihl skoro ke stropu.

„Nemáte židli?“ zeptala se, sotva se vrátila zpět na chodidla, „normální, tvrdou židli?!“ Vanda Berková byla připravená svým klientům dopřát pohodu... a podstrčit téhle holce polstrované křeslo – v němž sedávala, když si zapisovala příběhy svých pacientů – bylo tou nejmenší obětí. Teprve když do něj Jindřiška usedla, uvolnila se, přehodila nohu přes nohu, opět si prohlédla špičky lakýrek, šklubla koutkem úst a pak na vysvětlenou dodala: „Omlouvám se, v tom vaku jsem byla úplně ztracená, udusila bych se v něm, ubíral by mi

vzduch, kradl jistotu. “Vanda na ni upřela oči a Jindřiška už vcelku ochotně dodala: „Jsem klaustrofobik, vadí mi všechno, co mě ohraničuje. Asi to mám z dětství, z toho nejranějšího. Jsem dítě z krabice, nechtěné děcko odložené v babyboxu, rozumíte?“

Vanda přitakala. Už jí to přece říkala do telefonu, když se k ní objednávala – a ji zajímala cesta téhle „holky z krabice“ až do její ordinace. Taký jí hned dala svůj zájem znát, když jí pobídla: „Povídejte, Inko. Vratte se se mnou na začátek.“ Potěšilo ji, když dívka poprvé za celou dobu odlepila oči od podlahy a podívala se na ni... ačkoli se dívala podezřívavě a zkoumavě, skoro až nedůvěřivě. „Tahle holka lidem moc nevěří,“ říkala si Vanda Berková.

Alarm, který se rozhoukal v dětském pavilonu přerovské nemocnice, nemohl znamenat nic jiného. Táhle tóny postavily na nohy právě sloužící doktorku i dvě sestry.

„Jé, první dítě,“ řekla jedna z nich, „že bychom zrovna my měly takové štěstí?“

„Pokud si někdo nedělá zase srandu,“ zapochybovala druhá, i když už byla půlkou těla z místnosti ven. Zvědavé byly všechny tři, schody dolů braly takovou rychlostí, že jim ani výtah nemohl stačit. Draly se k bedýnce umístěné v rohu porodnicko-gynekologického oddělení přerovské nemocnice – a věděly, že otevřít ji může jen jedna z nich. Doktorka.

„Panebože, taková krásná panenka,“ položila si lékařka ruku na hrud' a pak vyjmula z papírové krabice nahou spící holčičku. „Ani deku jí nedali, ani do peřinky ji nezamotali,“ řekla s úžasem v hlase, když teplé dětské tělíčko brala k sobě. Personál už vezl speciální postýlku pro novorozence, ona do ní dítě položila, a teprve po chvílce řekla to, co viděly všechny tři.

„Ta malá má na nožičce napsané fixem nějaké číslo. Vypadá to jako mobil... +420 je přece telefonní kód pro Českou republiku. A to dobře zapamatovatelné číslo se třemi dvojkami a třemi šestkami vypadá dost protekčně. Komu asi patří?“

Co Jindřich Majer nedostal do vínku na postavě, to získal na hlase. Měl ho ostrý a zvučný, a díky tomu vynikal už od dětství v každé společnosti. Kdo by ho poslouchal a neviděl, musel by mít pocit, že halasná bodrost vychází z mohutného mužského těla...jenže Jindra byl hubený, drobný, rachitický muž, kterému jeho podřízení přezdívali Esko, protože ve velikosti S měl většinu oblečení, polokošile, kalhoty, bundy i trika. A některé

obleky musel dokonce nakupovat v sekci pro pubertální chlapce, protože v kolekci pro muže vypadal jako ve skafandru staršího bráchy. Jemu to ale na sebevědomí neubíralo a ženské se kolem něj odjakživa rojily jako mouchy, vtíraly se mu do přízně a podbízely. Měl to tak už na gymnáziu, pak i na vysoké – a když začal pracovat v Meoptě a dost rychle se vyšvihl na místo vedoucího, lepily se na něj ještě víc. A jakmile se před třemi lety a osmi měsíci stal náměstkem přerovského primátora, musel je odhánět svými malými, drobnými dlaněmi jako obtížný hmyz. Moc dobře Jindřich Majer věděl, že to s ním jeho manželka nemá jednoduché – zvláště teď, když se po celém Přerově veřejně šušovalo, že chodí s tou čerstvou právničkou, která byla loni na úřadě na praxi. Z pomluv a šeptandy by si jinak nic nedělal, ale černé svědomí měl... a to hlavně proto, že slíbil Markétě to, co své Libuši roky odpíral, co jí dokonce vymlouval tak vehementně, až si sama vypěstovala averzi na dětský svět: na to idiotské žvatlání, které tolikrát slyšel od děcek svých kamarádů. Tížilo ho, že Markétě nabídl dítě, zatímco Líbě dovolil jen to, aby se starala o něho.

„Novináři jsou už v salonku,“ hlásil mu Kamil, „jsou tam hoši i z bulváru...“

„Co mám jako říkat, sakra?“ ptal se svého asistenta, kterého mu do kanceláře nasadila Markéta, aby ho náhodou nenapadlo začít si něco se sekretářkou. Na Líbu bohudík nežárčila, ta už jí asi připadala těsně před čtyřicítkou stará, a tak asi mimo hru. Jenže Kamil mu někdy svou útloucitností nevyhovoval, raději by měl nějakou ráznou, starší a spolehlivou asistentku, která by ho nelákala, ale ani na něj nevěšela oči, ze kterých číší, že „neví“.

„Já nevím, pane náměstku, já nevím... Je to dost překerná a trapná situace, nikdy jsem ji nezažil.“ Tohle přesně „potřeboval“ Jindřich slyšet! Ani on sám ji nezažil, a jak vidno, i pro novináře byla ta zpráva sousto. „Kde byli ti kluci z Blesku nebo z Novy, když jsem otevíral nový pavilon penzionu pro seniory? Kde byli, když jsem stříhal

pásku u nového parkoviště, za které jsme dali osm mega? Proč nepřišli, když jsem je zval na prohlídku nově opraveného skleníku do Michalova?“ Kamil těžce polykal a Jindřich chápal, že v téhle špinavé louži se musí vykoupát sám, že mu nepomůže on, Markéta, Libuše, dokonce ani žádný svatý pro něj nehne prstem. Podíval se na sebe se zhnusením do zrcadla, utáhl si kravatu a vyšel z místnosti, která pro něj byla bezpečná ulita, aniž by si to do té doby uvědomoval. To, co zažil pak, už bylo bojiště, kde se ovšem válčilo v rukavičkách.

Po trase z kanceláře do zasedací místnosti rady kličkoval mezi kamerami a vyhýbal se nádobíčkou fotografií. Procházel mezi hloučky hihňajících se novinářů, kteří si dnes přijeli do Přerova užít jeho „grilovačku“. Tvářil se před nimi, že je nad věcí, vtipkoval s muži a koketoval se ženami, které už za pár minut ohnou hlavu ke stolu, aby o něm napsali to nejhorší, co papír snese. Jaký je hajzl, prase nenasytné, papaláš zasraný... Dokud mohl, tancoval mezi nimi, pak pozoroval svou tiskovou mluvčí, která mu rukou dávala znát, kam si má sednout. Co má ale říkat, to mu ani ona neporadila. Ještě si bonvivánsky objednal kafe, k tomu vodu bez bublinek... a už musel na popravu. Červená světylka kamer se zapnula a jemu zasvítily do očí protivné reflektory.

„Asi víte, pane náměstku, proč jsme všichni tady,“ řekl redaktor z Práva a významně se odmlčel. Jindřich kývl a přehodil si nohu přes nohu, chtěl vypadat lhostejně a nevzrušeně. „Dnes ráno jsme dostali zprávu, že v babyboxu přerovské nemocnice bylo nalezeno novorozeně. Holčička, narozená zřejmě včera, nebo předevcírem. Asi se to nemělo dostat oficiálně ven, nicméně víte, co následovalo...“ Jistěže... jistěže to Jindřich věděl! Už v osm ráno měl telefonát ze skrytého čísla, které si ověřovalo ten mobil, a když dotyčný policajt zjistil, že mluví s náměstkem primátora, málem to s ním seklo. Na děcku, které tam leželo v krabici, bylo fixem napsáno jeho telefonní číslo – a na papírku pak dopsáno, že tohle je číslo na otce, a ten,

jestli dítě chce, má možnost se o něj postarat. Podepsána pod tím byla matka neznámá.

„Jedná se o politickou provokaci, je před komunálními volbami, někdo se mě snaží tímto smutným způsobem zdiskreditovat. Je to účelové, nekorektní...“

„Takže vylučujete, že by novorozeně mohlo být vaše dítě?“

Znejistěl, i když věděl, že tu otázku dostane – vždyť kvůli ní ty hyeny do Přerova přijely! V hlavě mu letěly hrůzné myšlenky, co na to řekne Markéta, až ho uvidí ve zprávách, nebo Libuše, která momentálně trucovala na chalupě, kde jí společnost dělala její dementní sestra Berta, která sice moc nemluvila, nemyslela, ale každým pohybem svého těla dávala najevo, že Jindru nemá ráda. Děsil se, že když připustí možnost otcovství, obě jeho ženy ho kopnou pěkně z rozběhu do zadku a Berta se tomu bude smát, až se bude za břicho popadat.

„Nejsem si vědom,“ řekl – protože si nechával přece jenom volnou uličku pro útěk... a moc dobře věděl, že se při jeho opileckých eskapádách mohlo stát něco, co neměl pod kontrolou. Oken měl za poslední rok víc než jeho dům.

„Podstoupíte testy DNA?“ zeptal se ho frajírek z Blesku. Měl rudá kola před očima, představil si své voliče, jak na něj ukazují, jak mu nadávají, haní ho, bortí mu jeho iluzi, že se v příštích volbách stane primátorem. Tolik práce na tom snu nechal, tolik slibů rozdal – a teď věděl, že k nim musí dát ještě jeden, ten zásadní.

„Ano, slibuji, že podstoupím test DNA, a pokud by se prokázalo, že je dítě moje, postarám se o ně. Jsem čestný muž.“

Cvak, vystoupil ze světél kamer, po tomhle prohlášení už jako by nikoho nezajímal, redaktoři si sbalili mikrofony i poznámkové bloky, a on se pomalu šinul do náměstkovské kanceláře, aby si v přítomí u svého stolu mohl dát s Kamilem jednoho panáka skotské, který do něj přene-se odvahu zavolat Markétě a říct jí o tom průšvihů dřív,

než to zmerčí někde na internetu. A pak bude muset zajet na Troják za Libuší, aby jí oznámil, do jak šílené situace se dostal. I když si jeho manželka vymínila, že ho nechce vidět, teď musel svůj slib porušit. Vlastně, řekl si, za Líbou budu muset přednostně, protože sice nemá na chalupě v dosahu informační síť, ale ti čmucharové novinářští by ji tam mohli najít a třeba i překvapit otázkou: „Když se ukáže, že dítě z babyboxu je vašeho manžela, postaráte se o něj společně?“

Hrůzou se nad tou myšlenkou otrěpal.

Cesta na Troják mu neutíkala, spíše se táhla a vlekla. V autě si zapnul rádio, které mu mělo dělat příjemnou kulisu, ale nedělalo... Od tiskové konference sice zatím uběhly jen dvě hodiny, ale v rádiu už hlásili, že dnes ráno v sedm hodin a pět minut oznámil alarm v babyboxu pře-rovské nemocnice, že je ve schránce uloženo dítě. Zdravotníci na místě našli zdravou holčičku, která ležela v krabici od margarínu, vystlané žlutým ručníkem. Vážila dvě a půl kila, měřila pětáctýřicet centimetrů a podle lékařky, která měla v tu chvíli službu, dostala jméno Andrea. A pak, báb do hlavy, na stanici Český rozhlas Olomouc zaznělo, že se na veřejnost dostala informace, že za otce dítěte byl anonymní matkou označen náměstek primátora Jindřich Majer. Slyšel sám sebe, jak v rádiu blekotá, že je to politická kauza, spiknutí, nechutná hra, cynická zkouška jeho protivníků z opozičních stran... „Máme 25. červen, v říjnu jsou volby, byl jsem nechutně zneužit... A a-a-ano, o dítě se postarám, bude-li prokazatelně moje.“

„Do hajzlu,“ zanadával si sám pro sebe, zařadil šestku a dupl na plyn. Potřeboval se tak nějak splavit rychlou jízdou, i když v těch serpentínách si své žihadlo moc užít nemohl.

Netrvalo dlouho, a na displeji vedle volantu se mu ukázalo: volá Markétka. Báł se to vzít, ale zase usoudil, že čím dřív to bude mít za sebou, tím lépe pro něj. Do teď znal jen občasnou bouřku, která se nad nimi roztáhla, když jí vysvětloval, proč se ještě nemůže s Líbou rozvést, ale teď se na něho vyvalila vichřice s krupobitím, které neuměl čelit. Markéta do prostoru auta ječela tak, že musel přístroj ztišit, neměl-li mu bubínek vylítnout z ucha jako papírová vlaštovka. Chtěl něco říct, ale jeho chabá obhajoba byla natolik zřejmá, že Markétu jen vycukala k dalšímu slovnímu útoku, v němž se dozvěděl, že je děvkař, křivák a prase.

„Copak já vím, co bylo před devíti měsíci? Na podzim jsem se párkrát zlil do němoty, to nepopírám... Víš ty vůbec, jaké to jsou starosti vést takové město, jako je Přerov? A poslouchat kydy všech těch nespokojených lidí? Číst si na internetu, jak všechno děláme blbě? Víš, co je na mě naloženo?“ Nene, ani to ji neobměkčilo, řvala jako zběsilá hysterka. Jak to, že si nikdy nevšiml, jakou má jeho milenka otřesnou fistuli v hlase? Jenže když mu řekla, že s ním končí, zabořelo to tak, že musel zařadit místo pětky čtverku a pomalu své auto odstavit na krajnici, vyjít do lesa a tam si počítat hluboké dýchání, aby na místě nechcípł. Usedl na pařez, už zklidněn, a poprvé ve svém životě si uvědomil, jak se člověku může během pár minut změnit život. Ještě dnes ráno, když vstával do slunečného dne, měl pocit, že je králem města. Po ranním koupání v bazénu byl zachumlaný do bílého županu, seděl na terase, popíjel kávu a cítil se uspokojen včerejším sestavováním kandidátek do říjnového komunálu, kam mu jeho spolustraníci přiřadili číslo jedna. Bude první. Jejich lídr. Kandidát na primátora! Už za pár měsíců zaplaví celé město plakáty s jeho fotkou, všude vyvěsí jeho hesla a myšlenky, novináři mu budou v patách, a on dostane příležitost na všechny strany trousit svoje názory a moudré myšlenky, které budou lidi zajímat, protože právě on je vůdce nejsilněj-

ší strany. Slíbil Markétě, že až dosedne na primátorské křeslo, konečně se s Libuší rozvede. Dřív ale rozhodně ne, to by ho mohlo v očích voličů poškodit, nechtějí přece vidět, jak posílá po dvaceti letech věrnosti svou Libuši do výsluhy, aby se vedle něj uvelebila holka, která teprve loni získala magisterský titul, a s ním i místo na jejich úřadě. Šeptandu mezi lidmi ještě dokázal ustát, ale stání u soudu zatím ne. A teď... teď sedí ve svém značkovém kvádru na prohnilém pařezu a přemýšlí, co řekne Líbě, až ji po tak dlouhé době uvidí.

Nakonec nemusel říkat nic, předběhla ho. „To jsem si od tebe fakt nezasloužila,“ brečela, sotva ho uviděla, když jeho auto zabrzdilo na asfaltové podestě před chalupou. V ní bydlela její postižená sestra Berta, za kterou se jeho žena o Velikonocích přestěhovala, aby – jak mu řekla – ho neměla na očích. Slíbil jí, že se tu až do voleb neukáže... jenže musel. „Všechno už vím,“ řekla mu a hřbetem ruky si otřela mokrou tvář, „zklamal jsi mě víc, než jsem si dokázala představit.“ Objal ji, i když věděl, že to Líbě od bolesti a pocitu zrady nepomůže. Uvědomil si v tom zoufalém gestu, že má svou ženu stále tak trochu rád, že si jí váží, že mu chyběla... Jenže s Markétou je to v posteli jiná jízda a jejich vztah má grády o štiplavosti chilli papriček, zatímco s Libuší je to žmoulání přeslazených vanilkových rohlíčků. Uvědomil si, že kdyby Líba nevyčenicchala Markétu – a kdyby se Markéta spokojila jen s rolí milenky –, mohl si v poklidu nechat obě holky, užívat si poklidný sex s Libuší i uragán s Markétou a oběma královsky dopřávat. Jenže se to na začátku jara provalilo, a tím pokazilo. Ale to ještě nebylo nic proti patálii s děckem z babyboxu, která ho dnes zasáhla. „Libuško, je to útok na mě, ti lempli z opozice už nevědí, jak by mě dostali, bojí se mě, tak začali intrikovat, no.“ Jenže Líba mu hned vmetla, že v rádiu tu možnost otcovství nevyvrátil, takže nepřímou potvrdil, že je to možné. „Myslela jsem, že jsem se o tebe v posteli dělila jen s Markétou, ale asi jich bylo víc, vid?“

Raději dělal, že neslyší a že ani nevidí potměšilý úsměv švagrové Berty, která sice celé situaci evidentně nerozuměla, ale líbilo se jí, že se sestra s Jindrou hádá. Pijatík si vědom byl, ale ať šel paměť, jak chtěl dlouho, za poslední dva roky spal jen s těma dvěma. Vědomě. A co bylo nevědomě, třeba v čase opileckého okna... ví on? Málem se mu udělalo mdlo, když vzal telefon drnčící pod nápořem neznámého čísla, a čísi ženský hlas z oddělení sociálního odboru jeho magistrátu se ptal na věci, o kterých si až doteď myslel, že je všem po nich hovno. Tušil, že se jeho kauzou úředníci skvěle baví, že už putují po magistrátu vtipy na jeho účet, že se smějí jejich prťavému „esku“ od ekonomiky až po rozvoj všichni... a pod tíhou toho všeho se slyšel, jak zlomeně říká, že testy DNA podstoupí v příštím týdnu, teď rozhodně ne, protože si bere řádnou dovolenou, aby mohl se svou manželkou a její mentálně postiženou sestrou strávit pár posledních červnových dnů na jejich chalupě v Hostýnských vrších.

„Předpokládám, že testy podstoupil,“ řekla Vanda, a Inka pokývala hlavou.

„Neměl na vybranou. Sám mi později vyprávěl, jak vzpomínal, aby se třeba jen střípkem rozvzpomněl, kde by ke mně eventuálně mohl přijít. Celou dobu věřil, že je to provokace, prý se modlil, sliboval Bohu, že když ta holka z babyboxu nebude jeho, dá všanc i svou pozici lídra, že se klidně vrátí do Meopty, přestane pít, vzdá se milenek, jenže...“

*„Jenže se ukázalo, že jste doopravdy jeho biologická dcera?“
Inka neodpověděla, jen smutně přikývla.*

Díval se na malé, sotva tříměsíční tělíčko v růžovém sametu a třásl se jako v horečce. Tohle fakt nechtěl. Co s tímhle bude dělat? To se jako od něj čeká, že tohle bude od dnešního dne milovat? Rád by věděl, která běhna na něj políčila, která si ho v opilosti přitáhla tak, aby ztratil svou léty vycvičenou obezřetnost. Věděl, že od dnešního dne bude zkoumat každou barmanku, každou holku, se kterou si kdy dal v hospodě panáka. A Libuše bude mít rentgenové oči jakbysmet.

Markéta se mu už neozvala, dokonce podala výpověď, protože prý nebude pracovat na magistrátu, kde na židli náměstka sedí takový chlívák. Přišlo mu smutné – a snad i šťastně hořké –, že mu nakonec zase zbyla jen jeho věrná, nudná, šedivě nezajímavá a jednoduchá Líba. Zůstala po jeho boku, i když už věděla o shodě jeho DNA s tou „holkou z krabice“, za kterou teď právě šli, i když on strašně nerad. Jenomže za tři týdny jsou volby, a on se nechal slyšet, že se o děcko postará, bude-li jeho. A jeho je, už mu to posvětil i soud, který mu tu holku oficiálně přiklepl do výchovy, i když bylo jasné, že o tu se bude muset postarat Libuše. Přišlo mu teď nanejvýš surové, že Líbě dítě odmítl udělat, ačkoli tím v začátcích manželství trápil i její rodiče, kteří sice říkali, že chápou jejich obavy, aby děcko nebylo postižené jako jejich Berta, ale zároveň jim podsouvali myšlenku, že medicína je už jinde a Downův syndrom je lehce rozpoznatelný ještě v době, kdy vzdát se plodu není hřích. Když vloni Libuše slavila osmatřicet, byla se situací už smířena – a teď toto! Drží v ruce novorozeně, které není její, i když jí za rok nebo za dva začne říkat „mami“, ona bude tu cizí holčičku učit mluvit, chodit, bude ji krmit, podstrkovat jí nočník... a možná ji i chválit, jak už to tak matky dělají. Přemýšlel, jak odčinit tu nespravedlnost, ale nenapadlo ho nic lepšího, než ženě prostě slíbit, že s jeho zálety je tímto dnem konec, že zkrátka budou rodiče holky, kterou nechali úředně pojmenovat po něm Jindřiška a které budou říkat Inka – přesně tak, jak lidé říkali jeho mamince, jež zase předala jméno

jemu. Tak se to u Majerů dědilo z generace na generaci, jenže takový příběh nikdo předtím neměl.

„Usmívej se,“ dloubl ženu pod lopatky, když vyšli ven z domu, kde jim bylo dítě oficiálně předáno. Ten akt si Jindřich mediálně pojistil, vzal si na to kravatu s veselými puntíky a ženě porídil fungl nové šaty, i když bylo zřejmé, jak potupná hra to je. Když k němu přiskočila redaktorka z místní televize – o kterou se mimochodem kdysi neúspěšně pokoušel –, naladil na tváři ten nejspokojenější výraz a do kamery řekl: „Jsume s manželkou rádi, že nás potkalo štěstí v podobě tohoto dítě, kterému dáme záze-
mí a lásku.“ Řekl to stylem, jako kdyby si právě odváželi válečného sirotka nebo opuštěné dítě z děčáku, ne vlastní hřích... a ještě přitom teatrálně vlepil Líbě pusu do pro-
šedivělých vlasů. Když se později na reportáž díval, byla zřejmá Libušina kyselá tvář a odtazitý postoj, který později vysvětloval kolegům tím, že si jeho žena nepřála, aby dítě bylo zachyceno v Přerovských aktualitách. Omlouval ji tím, že se musí s novou situací srovnat a přeje si dítě ochrá-
nit před jakýmkoliv nájezdem novinářů nebo čumilů.

Pravdou bylo, že voliči ocenili jeho lidskost, sice říkali, že v opilosti uklouzl, jenže kdo ne, že... ale nakonec se zachoval jako správný chlap. Ten příběh se nesl celou jeho předvolební kampaní, v níž vystupoval jako muž, skoro až hrdina, který byl zneužit neznámou ženou, ale vyšel z toho se ctí. Nutno dodat, že nebýt Líby, taková hesla by před sebou nosit nemohl. To ona mu slíbila, že bude jeho dítěti dobrou mámou, navzdory tomu, že v tom malém tělíčku nekoluje její krev. A když byl o pár týdnů později doopravdy zvolen primátorem, stála při něm až s ješitnou hrdostí... a hrála společně s ním tu hru na „milující rodiče“. Měla jen jednu podmínku – až bude Ince šest, všechno jí řeknou, aby se pravdu nedozvěděla od cizích lidí, a třeba dost nevhodně.

S tím Jindřich bezezbytku souhlasil.

„A řekli vám to?“ zeptala se Vanda.

„Pospíchali. Ještě mi nebylo ani šest, když mi oznámili, že jsem jen tátova. Že moji pravou matku neznají, ale náhradní máma mě má ráda.“

„A měla?“

„Snažila se,“ řekl Inka až po chvílce – a pak dodala: „Byla chladná a odtaziťá, odjakživa jí záleželo spíš na otci, na jeho spokojenosti a štěstí, já jsem byla vždycky až ta druhá.“

„Podívej, není to ona?“ zeptala se Libuše Majerová svého muže. Inka zrovna slezla z ruského kola, kam ji posadili, aby jí udělali radost, slibovali jí, že uvidí z výšky Bečvu i zámek na Horním náměstí... jenže se to moc nepovedlo. Lunapark, který se na dva týdny zabydlel na louce mezi Strojařem a sokolovnou, nebyl nic pro ni – což bylo zřejmé už po první otočce ruského kola, na kterém se jí klepala kolena a převracel žaludek.

„Sakra, holce je zle, a ty se zajímáš, jestli ta ženská ze střelnice není ona?! Nevím, do prdele nevím, přestaň už!“

„Promiň, zdálo se mi, že je naší Ince trochu podobná, tak se hned nečil.“

Projížděky v labuti se Inka zřekla, stejně jako růže ze střelnice, kde stála ta ženská... ženská, o které její máma řekla, že by to mohla být ona. Moc dobře si Inka ve svých osmi letech uvědomovala, co tím slůvkem myslí. Ona bylo označení pro mámu, která ji porodila a pak odložila. Zdálo se jí, že matka tím otce pořád dráždí a provokuje. Nebylo měsíce, aby na nějakou paní neukázala prstem a nezeptala se ho: „Nemůže to být ona, Jindřichu?“ Táta už byl alergický na tyhle otázky... a Inka pak chodila po městě, dívala se po všech blondatých ženách a přemýšlela, jestli by ona nemohla být jejich, když táta má vlasy tmavé a oči světle hnědé. Dokonce si vysnila, že jednoho dne pro ni

její pravá máma přijde a odvede ji s sebou... a taky tátu, kterého Inka milovala.

„Pojď, jsi zelená jak sedma. To máš po mně,“ pokýval hlavou táta, „mně taky od dětství vadily všechny ty poutě a lunaparky.“ Ani jeden z nich pak už nechtěl poslouchat mámu, která se nechala slyšet, že ona naopak mohla jako malá holka na všechny atrakce, pak si dala cukrovou vatu, malinovku a párek s hořčicí – a nic, břicho jako v bavlnce. Podobné historky vybalila vždycky i poté, když na Inku padala úzkost z uzavřených prostor, z kabiny výtahu, telefonní budky, záchodové kóje nebo sauny. Všude tam se v ní probudila panika, vyváděla jako blázen, a děti se jí o to víc smály. Nalezená a bláznivá Majerová! A když se s tím doma světila, máma jen pokrčila rameny a řekla: „To je mi líto, Inečko, asi to máš zděděné!“

„Půjdeme se projít?“ zeptala se rodičů po tom nepovedeném zážitku s ruským kolem Inka. „Třeba do Michalova.“ Máma se zapřela do táty, aby všem, koho při té cestě potkají, dala jasně najevo, že pan primátor, který sedí na radnici už druhé volební období, je jen a jen její. A on rád držel tu linii šťastné rodiny Majerovy, protože věděl, že právě tohle mu přihrává u Přerovanů body.

*„Šťastná rodina... hm, vy jste se v ní ale trápila, vidíte?“
„A nejen tam. Táta věčně v práci, máma studený psí čumák, děti ve škole mi říkaly ‚holka z krabice‘, protože tahle věc se na malém městě prostě nezapomněla. Bylo pro mě hrozné žít s pocitem, že jsem přišla na svět omylem... a že táta byl dotlačen k tomu, aby se oficiálně stal mým otcem. A matka mi později nejednou řekla, že si mě vzala jen proto, aby zachránila manželství s mužem, který byl její životní láska. Byla jsem nejen ‚holka z krabice‘, ale i jaksí navíc. Doma, ve škole, všude.“*

„Nepřeháníte?“ zeptala se Vanda, a Inka rezolutně zavrtěla hlavou.

Jindřich vztekle hodil kufr na manželskou postel. Vážně už to s Libuší nevydrží! Nechce ji, nemiluje ji, nepřitahuje ho, netráví s ní rád čas, netěší se na ni, když jde z práce, netouží po ní... Je s ní vlastně jen proto, že se tak pěkně stará o Inku. Přitom moc dobře věděl, že existence jeho dcery je pro Líbu zbraň – vzduchovka ze střelnice, kterou kdykoliv použije proti němu. Připomene mu, že jí má být do konce života vděčný, protože mu odpustila nevěru s nějakou šmizlou. A nejen to, dokonce k sobě přivinula i důsledek jeho uklouznutí.

„Kam se balíš?“ křičela teď na něho, „to si jako myslíš, že si vezmeš spodky a půjdeš za ní? Za tou děvkou, která se nestydí tahat tátu od rodiny?“

Jindřich vztekle házel na dno kufru svoje věci, košile, kalhoty, trika, trenýrky, kravaty... Všechno tam mrskal bez ladu a skladu, nezáleželo mu na formě, v níž ty hadry donese ke své milence. To ona mu je přece rozbalí, něžně vypere, vyžehlí a vloží do své skříně. On věděl jediné: nevydrží žít s tou šedivou, nudnou, hloupou a nezajímavou Libuší, která si ho k sobě připoutala v době, kdy byl ještě blbý a nezkušený kluk, kdy ještě jako student ekonomie nevěděl, kolik chemie je potřeba do manželství. Jenže s Líbou neměl chemii žádnou, všela na něj jen svoje nehezke oči, které byly zamilované jako v době, kdy jemu bylo dvacet a jí o dva roky méně. Ale on už byl jinde, a nebýt té koule u nohy v podobě Inky, dávno by šel dál. A je jedno, jestli tehdy, před dvanácti lety, by utekl k Markétě, nebo o tři roky později k Vilmě, nebo teď k Olze, se kterou to táhl už skoro rok. Ke zlosti Libuše, samozřejmě, že ke zlosti Libuše, která se o jejich romáнку dozvěděla.

Od včerejška vyvádí, vyhrožuje mu, nadává, předhazuje, že jestli odejde, tak ať k sobě přibalí do kufru i Inku, protože to on – ON – je přece její rodič, ne ONA.

Všiml si, že Inka postává ve futrech a pozoruje střídavě jeho a Líbu. Dívá se, jak si táta roluje do sebe ponožky, aby je mohl vložit do kufru... a sleduje mámu, jak nešťastně běhá po ložnici a lomí rukama, vysvětluje mu, že je její osudová láska, bůh... prostě všechno. Ne, nevsímá si v tu chvíli Libuše, nezajímá ho ta šedá myš, ale Inka. Upustí ponožky, třemi rychlými kroky dojde k ní a uloží její drobnou blondatou hlavičku s hustým copem na svou hrud'. Chudák holka, říká si... stěžovala si mu, že ve škole jí říkají „holka z krabice“, ví, jak trpí pocity stísněnosti, klaustrofobií a úzkostí – a oni dva jí ještě nandávají porci svého nezájmu. Vždyť ji mám rád, obhajoval se Jindřich, a zároveň sám sebe povzbuzoval, aby jí to řekl a dal najevo, jak moc mu na ní záleží. Vždyť by nelhal: Inka, jeho malá světlá kopie, přece má jeho lásku jistou. Zrovna včera slavila dvanáct, Líba jí upekla dort, koupili pěkné dárky, oslavu s balónky a girlandami zařídili, děti od sousedů pozvali, aby se necítila sama, udělali jí krásný den... a dneska to tak pokazí! Dokonce ustáli její dotaz, jestli jsou si jisti, že se opravdu narodila 25. června, jestli se třeba nemohlo stát, že ji pravá máma dala do babyboxu až jako týdeník, nebo dokonce starší. Vysvětlil jí, že datum narození se shoduje s datem nálezů, ale pravdu se oni tři nikdy nedozví. Hraně se Jindřich smál, když říkal, že na tom přece nesejde, protože je to jen den v kalendáři, pouhopouhé číslo – netřeba mu věnovat víc pozornosti. A Líba se strojeně pitvořila a říkala: „Pomohlo by ti, Inečko, kdybych ti řekla, že ses narodila třeba šestnáctého?“ Ne, samozřejmě ne. Věděl to on, stejně jako jeho dcera.

Inka se vymanila z jeho objetí, snad teď chtěla něco namítnout, ale nakonec si to rozmyslela. Máma ji předběhla, když řekla: „Já nemám k Ince žádné povinnosti, ale ty ano, Jindřichu!“ Došel znovu ke kufru, aby ho přehrábl –

a stejně v tu chvíli věděl, že bude muset všechny věci pěkně a pokorně vrátit zpět do poličky ve skříni, zavolat Olze, omluvit se, zahrát si s Inkou karty a večer ulehnout do postele vedle Libuše, s níž se bude muset udobřit. Jenže jeho ruce, hrabající se v kufro, v Libě vyvolaly vášně, které nečekal. Přiběhla k němu a přibouchla víko tak rázně, že se jí podařilo zlomit mu malíček na levé ruce a prostředníček na pravé. Jeho bolest v ní vyvolala záchvat lítosti, běhala kolem něj, foukala na prsty, chladila mu je studeným ručníkem, i led z mrazáku vytáhla... jenže prsty modraly a napuchaly. Když se vracel z nemocnice, s prsty v dlazi, moc dobře si uvědomoval, že ačkoli se dnes kvůli nečekanému úrazu ke kartám nedostali, všechny jeho trumfy teď stejně drží v ruce Libuše.

Inku přece opustit nesmí a k Olze ji vzít z mnoha důvodů nemůže.

„Otcí na vás záleželo,“ konstatovala Vanda.

„To ano. Ani máma se ke mně nechovala zle, starala se pečlivě, všechno jsem měla, učila se se mnou, záleželo jí na mých výsledcích, podporovala mě v gymnastice, vyzvedávala z kroužků, přešívala dresy, každou neděli mi upekla mou oblíbenou buchtu... Jen to všechno bylo chladné. V sedmi letech jsem si poprvé uvědomila, že jsem od mámy nikdy nedostala pusku, neobjala mě, nemazlila... tak, jako sousedka jejich Elišku. Jedinou naší důvěrností bylo podání ruky při blahopřání k narozeninám nebo k svátku. Snažila jsem se k ní víc přiblížit, ale nešlo to... a pak jsem se sama stala odtaziťatá nejen vůči ní, ale všem. Nemám ráda sama sebe, nenaším se, není na mně nic, za co bych se mohla pochválit!“

„Studujete vysokou školu. A pokud vím, také v gymnastice jste dosáhla úspěchu! A hlavně – jste teď těhotná, přece i za to se můžete pochválit. Čekáte dítě a chcete mu dát svou lásku.“

„Právě proto jsem tady,“ vyhrkla Inka. „Musím se na tu roli připravit dřív, než se malá narodí. Chci jí dát všechno, co jsem neměla... a za co jsem se trestala, protože jsem cítila vinu za to, že mě našli v krabici a s telefonním číslem na tátu. Už jako malá jsem si říkala, že kdyby tam nebylo, otec mohl matku opustit a být šťastný s někým jiným – jenže já jsem mu to překazila!“

„Inko, no tak, Inko! Pro dnešek končíme!“

Útlá dívčí postava seskočila z kladiny, udělala kotoul na zíněnce a pak radostně vyskočila do výšky.

„Jupí, konec!“

Bylo jí šestnáct, ale vypadala s bídou na třináct, prsa neměla skoro žádná a ani boky z ní ještě nedělaly ženskou. Pro gymnastiku to bylo ale ideální, spojovala v sobě mrštnost a sílu, i její trenér říkal, že má před sebou skvělou budoucnost, parádní sportovní kariéru. Zrovna ji na hrudi hrálo čerstvé ocenění z mistrovství Evropy, chystala se na Světový pohár – a trenér vyprávěl matce, že navíc dostala nabídku na roli v Moravském divadle v Olomouci, kde by měla hrát zapálenou sportovkyni, která bude předvádět takřka akrobatické kousky na bradlech. Máma se tetelila radostí nad tou šancí, která mohla z Inky udělat hvězdu, a dokonce i tátovi špitala: „Jsem na ni pyšná, Jindřichu, vždyť její úspěch je i můj úspěch! Já s ní dřela, vozila ji po soutěžích a fandila jí v první řadě!“

Jenže Inku už gymnastika v tu dobu netěšila a touhu předvádět se v divadle neměla. Vlastně se nerada ukazovala před lidmi, vážila si soukromí... a koneckonců i tu gymnastiku dělala od školky jen proto, že si to přála matka, která si tím naplňovala nesplněné ambice okresní královny v přeskoku přes koně, kterou se kdysi stala – ovšem pak se kvůli zlomenému kotníku a problémům

se srdcem neposunula dál. Inka už ale měla jiné plány, chtěla více času trávit s Robinem, se kterým se seznámila v bazénu, kde jí takřka zachránil život poté, co vdechla vodu do plic. Jenže mámě se nelíbilo, že je na ni starý, a zrazovala ji od první lásky s chlápkem, který má – jak pravila máma – už čas na ženění, a je tedy nepatřičné, aby se vodil za ruku se studentkou sexty. Ale Ince se Robin líbil, a to nic nemohlo změnit na matčiných protestech. Párkrát se s ním viděla, prošli se po Michalově, líbali se u fontány, zašli do města na zmrzlinu a dvakrát vedle sebe seděli na milenecké dvousedačce v kině Hvězda. Máma si pak otci stěžovala, že se Inka tahá s jakýmsi chlapem, který na ni nemá dobrý vliv... a zanedbává gymnastiku, ve které je přece tak výborná! Možnost obhajoby ztratila poté, co si máma před tátou povzdechla, že se moc bojí, aby Inka nakonec nebyla stejná šmizla jako její matka, nenaháněla chlapy a nezbavovala se nechtěných dětí v krabicích od margarínu. „Geny jsou prostě silný náboj, Jindřichu, nic s nimi neuděláš, geny nevyčuráš,“ vyprávěla otci, a on jen souhlasně pokyvoval. Asi se o Inku bál, ale blbě... Chtěla s Robinem chodit, ne otěhotnět. A vůbec, jak si ti dva mohli myslet, že by zrovna ona své dítě frkla do babyboxu? Ona, která děti milovala a od čtyř let prosila rodiče o sourozence – než v osmi pochopila, jak trapné přání vlastně vyslovuje!

Inku mrzelo, že je táta její obětí, a snažila se mu to všemožně vynahrazovat. Jenže v té době to s ním bylo složitější, protože začal pít... prostě přestával mít alkohol pod kontrolou, a u nich doma vyvstal další prostor k debatě, která končila u toho, že jestli bude Inka po biologické matce nezodpovědná lehká holka a po tátovi zdědí dispozice k pití, máma, která ji přijala za svou, se definitivně zhroutí, protože její slabé srdíčko to nevydrží. Jako ostříž proto máma bděla nad Inčinou počestností a otcovým chlastem. Dusno doma bylo k nevydržení.

„Máma nechodila do práce?“

„Byla v domácnosti. Otec si to tak na začátku jejich vztahu přál. Chtěl, aby pečovala jen o jeho pohodlí a nemusela pracovat, navíc se od třiceti – po nečekané smrti rodičů – starala o postiženou Bertu, která byla mentálně na úrovni tak dvanáctileté holky. Toužil mít mámu jen pro sebe... a když později začal mít milenky a uvažoval o rozchodu, nabídl jí několik dobře placených pozic, ale ona už se na jakémkoliv zaměstnání necítila. Chyběla jí praxe, navíc měla od dětství nemocné srdce... Zkrátka přijala roli hospodyně a později i matky. Krátce po mém narození si vymínila, že s tátou začnou jako rodina úplně jinak a jinde. Prodadí dům – a koupí si nový, zbaví se zahrady – a poohlédnou se po jiné. I značku auta museli změnit, protože bylo připomínkou jejich starého života. Se mnou měla přijít očišťa jejich vztahu, bez starého majetku a starých milenek. Jediné, co si nechali, byla chalupa na Trojáku...“

„... a v ní Berta?“

„Ano. Mámina mladší sestra sice byla duševně zaostalá, ale jinak schopná se o sebe postarat. Pobírala invalidní důchod a uměla sama hospodařit, na našich jen bylo ji čas od času zkontrolovat, odvézt k doktorovi nebo s ní nakoupit věci, které ve vesnickém konzumu neměli. Kromě toho se o ni starala paní Smyčková – sousedka, které táta za její opatrovnický dohled štedře platil. Trávila s námi oslavy i Vánoce, byla nemluvná, brali jsme ji tak trochu jako inventář... ale myslím, že máma ji měla ráda. Berta měla k mámě zvláštní vztah – kromě toho, že to byla její jediná žijící příbuzná, cítila ji jako bohyni. Co řekla Libunka, to platilo.“

Nesnášela, když máma mluvila o Robinovi jako o zmetkovi. Vadilo jí nejen to, že je skoro o deset let starší než Inka, ale i fakt, že je jenom vyučený a pracuje ve slévár-

ně kdesi na periferii Přerova, smrdí železem a za nehty má špínu. Bušila jí do hlavy, že chlap v montérkách pro ni přece není dobrá partie. „Podívej, jak vzdělaný je tvůj táta. Jak je chytrý, úspěšný, uznávaný!“ nechávala se slyšet. V té době už otec nebyl primátorem, protože se po dvou volebních obdobích rozhodl tuhle nevděčnou práci pověsit na hřebík – už se prostě nechtěl nechat vláčet bahnem anonymních diskuzí, které ho rozčilovaly –, a raději se z politiky stáhl. Stal se ředitelem chemičky a v manažerské funkci se mu dařilo, měl víc peněz a míň starostí s některými nevděčnými Přerovany, kterým se ve městě nic nelíbilo a pořád remcali.

„Abys na toho svého Robina zapomněla, pojedíš na prázdniny k Bertě. Je ti sedmnáct, nejsi malá, už se o sebe postaráš a tetě pomůžeš s hospodářstvím,“ rozhodla těsně před velkými prázdninami mezi druhákem a třetákem máma. Otec, jako vždycky, raději souhlasil. Navíc jeho pití nabíralo na obrátkách a on si nehodlal dělat žádné větší problémy. Věřil, že Libušino rozhodnutí je správné a povede k nápravě Inky, která chodí s jakýmsi vagabundem, přestala se věnovat gymnastice... a navrch donese 30. června vysvědčení s pěti trojkami. Fuj! Po něm tedy v tomhle není, to on byl premiant, bez vyznamenání by se snad domů ani neodvážil, zatímco jeho Ince je jedno, že bude mít tolik trojek z úplně jednoduchých předmětů – a nebýt jeho přímluvy, donesla by i čtyřku z dějepisu. Z historie, kterou on miloval! Zabořilo ho to tak, že si zase promítl, jaká netečná ženská asi byla její matka, když je jejich dceři úplně lhostejný školní výsledek.

„Berta bude ráda za tvou společnost,“ snažil se uhladit Libušino rozhodnutí, „a ty budeš na čerstvém vzduchu moct přemýšlet sama nad sebou. A až se vrátíš, pojedeme všichni na dovolenou do Řecka.“

Do vysvědčení to rozhodnutí jakžtakž strávila jen díky ďábelskému plánu, který si v hlavě vybrousila k dokonalosti. Vezme k Bertě na Troják i Robina, domluví se s tetou, aby to nepráskla... no, a i kdyby žalovala, už bude

pozdě, protože spolu prožijí prvních čtrnáct dní jeho dovolené, neboť dřív než za dva týdny tam rodiče stejně na kontrolu nepřijedou. Máma si začne doma „užívat“ manželské samoty a táta před ní bude zdárně schovávat flašku s vodkou v polici nad záchodem... Jak tohle Inka nesnášela!

Robin byl jejím plánem nadšen a vůbec mu nevadilo, že na jeho konci ho s největší pravděpodobností čeká průšvih, který mu dá Libuše Majerová náležitě vyžrat. Jemu – nevzdělanému zmetkovi, který obtěžuje jejich nadanou Inku. Jediné, co ho tak trochu brzdilo, byl strach z Berty. Působila na něj podivně, tak trochu potměšile až zlomyslně, byť s ním na úvod prohodila jen pár prostoduchých vět. Nedovedl ale odhadnout, co od ní může čekat.

„Robin tu bude s námi. Je to naše tajemství, ano?“ řekla Inka hned ten první den tetě. Podivně se usmívala, její pokřivený vrásčitý obličej nebyl moc čitelný, ale nakonec souhlasila s tím, že ten chlap bude na jejich chalupě přespávat... a na závěr to ona Libušce stejně práskne, protože tohle tajemství v sobě neudrží. Když se Inka rozčilovala, že Berta neumí držet jazyk za zuby, teta se nečekaně ohradila.

„To teda umím,“ bránila se, „taky mám jedno tajemství a nikomu jsem ho neřekla!“

„Povzdechla jste si,“ neušlo Vandě Berkové to dmutí na Inčině hrudi. „Co vás v tomto období tak tížilo?“

Inka Majerová vstala a prošla se po místnosti. Vypadalo to, že chce dýchat, ale zároveň to popírala tím, že zvláště zadržovala dech. Pak řekla: „To Bertino tajemství!“

„O co šlo?“ zeptala se Vanda, ale vysvětlení nedostala – jako ostrůžek se Inka snažila odpovědi na tuhle otázku vyhnout, takže raději odvedla řeč jinam. Nebo se to tak aspoň jevilo.

„Je pravda, co se tady píše?“ zeptala se Inka nečekaně a ukázala na vak v hovězí kůži, na kterém bylo napsáno: „Tady se budete cítit jako v matčině lůně.“ Vanda pokrčila rameny – no ano, jí se v tom vaku líbilo sedět, i všem jejím klientům – ale neudělala tu Inka před dvěma hodinami scénu, při které řekla, že tenhle vak by jí přinesl klaustrofobické úzkosti? Neprozradila jí už, že jako „holka z krabice“ trpí, když se cítí stísněně?

„Zkusím to,“ řekla mladá žena nečekaně, opatrně usedla do křesla a pevně zavřela víčka. Vypadalo to, že ve tmě jí to nevadí, že se v tom měkkém molitanu nedusí, seděla poklidně, jakoby smířeně...

„Proč jste to teď udělala?“ zajímala se Vanda, když se dívala, jak její klientka zapadla do té hovězí kůže, „co změnilo vaše rozhodnutí?“

„Chci možná cítit, jaké to je v lůně. Nebo odpustit mámě. Nevím. Můžu mít zavřené oči, když teď budu mluvit?“

Vanda Berková vstala a sedla si k ní blíž, protože Inka začala nečekaně šeptat – mluvila tak, jako by snad v místnosti bylo spící dítě, které nechce silným hlasem probudit.

„Jak, zemřela? Nevěřím tomu!“

Jindřich Majer se prošel po místnosti, došel ke stěně a pak se automaticky vracel zpět, ke svému pracovnímu stolu. Netušil, že ho manželčina smrt tak moc zasáhne. Jenže... to bych přece musel být z kamene, říkal si, vždyť jsem s ní prožil skoro čtyřicet let, dva domy jsme spolu zabydleli, dceru vychovali...

Ach bože, Inka! Sedí v ložnici na mámině posteli a brečí tak, že nemůže ani mluvit, jen lká a třese se. „Jak, zemřela? Nevěřím tomu!“ zeptá se ho znovu – přerývaně.

„Buď statečná. Vždyť jsme oba věděli, že je máma nemocná!“ Ince se po tvářích koulely slzy a on zpětně dě-

koval své ženě za to, že i při své chladnosti dokázala jeho dceru tak citlivě vychovat. Dojímalo ho, jak Inka sedí v jejich posteli, kolena pod bradou, a usedavě brečí pro ženu, která se shodou všech náhod a okolností stala její mámou. Uvědomoval si, že před těmi dvaceti lety ho mohla pus-
tit k vodě – úplně stejně, jako to udělala Markéta. Jenže Libuše ho tak milovala, že i nemanželské dítě skousla. Tohle by jiná neuměla, říkal si Jindřich teď, když schovával do skříně Libuščiny svršky, které si nestihla ani uklidit, než přijela sanitka.

„Nemocné srdce má spousta lidí. A neumírají před šedesátkou,“ špitála Inka skoro vyčítavě. Líbin infarkt byl opravdu nečekaný – jenže obdobně zemřeli oba její rodiče, ani pětapadesáti se nedožili. Věděl ale, že když to bude říkat Ince, její bolest tím nebude menší. Musí si ji odžít sama... klidně i s tím svým Robinem, s jehož existencí se Libuše smířila teprve vloni.

„Vezmu jí tyhle šaty,“ rozhodla Inka, „měla je nejraději.“ Jindřichovi se nezdálo, že by měla Líba ležet v rakvi v chladivě bílém saténu, ale neměl sílu do toho zasahovat. Inka vzala do ruky dlouhé bílé šaty, které si matka loni koupila na dovolené v Indii, a úplně hloupě ji teď napadlo, že jsou stejně ledové, jako byla ona. Že její odtažitě chladná výchova, ten studený vztah k ní, tyhle šaty nej-
líp vystihují. Přesto nemohla na mámu myslet jinak než v dobrém. Měla ji sice ráda jen vlašně, ale záleželo jí na ní, podporovala ji ve všem, co dělala.

Stojíc u rakve si o tři dny později nebyla jistá, jestli udělala dobře. Slyšela lidi, jak si špitají, že ji pohřbívají jako nevěstu, že je to od Majera nepatřičné a trapné, že ten chlap snad nemá rozum a nechová se jako důstojný vdovec, ale pitomec. Tátovi to ale bylo jedno, stejně jako Bertě, která po celou dobu obřadu usedavě plakala a pak se pořád Jindřicha a Inky ptala, co teď bude s ní, když sestra zemřela. Dají ji do ústavu? Mezi cizí lidi? Někam, kde nebude moct mít svá milovaná zvířata? Vystěhují ji z chalupy na Trojáku?

„Jindřichu,“ šmajchlovala se ke švagrovi, kterého jinak neměla příliš v lásce, „že ty se o mě místo Libunky postaráš? Staneš se mým opatrovníkem, slíbíš u soudu, že můžu být s tebou? Vezmeš si mě k sobě? Paní Smyčková se už o mne starat nemůže, je stará...“ Podíval se na Bertu a vyděsil se. On přece nikdy nebude pečovat o mentálně retardovanou ženu, se kterou je všude jen ostuda! Buď nemluví, nebo odsekává, chová se jako vzdorovité dítě a vypadá takřka zrudně, obličej má pokřivený a zohavený, nos placatý, oči jí jdou šejdrem, tělo má zkroutené jako paragraf... a navrch mu vždycky dávala najevo, že ho nesnáší, protože jí vzal její milovanou sestru Libunku.

Jenže když seděli na smuteční hostině a snažili se v tom nejlepším na Líbu vzpomínat, nemohl Jindřich spolknout jedinou myšlenku – když se mi Libuše postarala o dceru, je mou povinností zaopatřit její sestru. I Inka, jakoby mu četla myšlenky, mu na konci toho smutného dne řekla: „Budeme si muset vzít Bertu k sobě, táto, tohle by nám máma nikdy neodpustila.“

„Otec s tím nakonec souhlasil?“

„Ano. Kladl si ale samozřejmě podmínky. Dům jsme měli velký, v tom problém nebyl, jenže on ho nechtěl se svou postiženou švagrovou celý sdílet. Rozhodli jsme proto, že uděláme zadní vchod a přenecháme jí dvě místnosti v suterénu, kde bude mít svou kuchyň a ložnici, k tomu i kousek dvorku, kam mohla přemístit svého psa a dvě kočky. Se slepicemi a králíky se musela rozloučit – a měla z toho těžké srdce. Otec rozhodl, že za ní pojedou s Robinem, společně její skromný domek vyklidíme od zgarbů – a se zbytkem vybavení se prostě chalupa prodá.“

„Takže jste jeli?“

„Jo,“ řekla Inka a ještě hlouběji se ponořila do vaku, který jí měl evokovat matčino lůno.

„Berto, nech toho už!“

Teta se mazlila s každým králíkem, s každou slepicí, která jí tu dělala společnost v její samotě. Robin si s nimi uměl poradit, byl kluk z vesnice, kterému nedělalo problém useknout slepici hlavu a pak ji oškubat, nebo stáhnout králíka z kůže a pověsit ho za zadní pacičky. Dělal všechnu tu práci, kterou tady po léta prováděla sousedka z další polosamoty Smyčková.

Inka vzala tetu do chalupy, aby se dohodly, které věci si chce z Trojáku odvézt do Přerova a které oželí, nebo je přenechá novým majitelům, kteří se sem už příští týden nastěhují. Uklidňovala Bertu tím, že její vzorně vedený příbytek povedou ve stejné čistotě, jak to měla ona, nemusí se bát o svou kuchyň, stůl, staříčkový sekretář nebo postel s proleželou matrací. Inka si tedy byla jistá, že mladá rodina nakonec všechno spálí... ale nechtěla tak surově brát Bertě iluze o tom, že všechny její věci budou dál sloužit lidem, kteří v jejím domečku najdou nový domov.

„Zabil teď Mišánka, toho jsem měla nejraději!“

Inka zatáhla závěsy ve světnici, sedla k ubrečené Bertě a položila její vrásčité dlaně do svých. Teta se na ni dívala dětinsky, takřka oddaně, i když její tvář, poznamenaná nemocí, vypadala tak, že lidé od ní své obličejové odvraceli – a Inka by to nejraději udělala taky, ale lítost jí to nedovolila. Nevěděla sama, co její tetu čeká v Přerově. Přece jenom tady, ve vesnici, na ni byli lidi zvyklí, nedávali jí najevo svou nelibost, pomáhali jí, byla pro ně ta hodná, postižená Berta. Ale tam? Ve městě, kde ji nikdo nezná a neocení, že nosí sousedům vajíčka a pro děti z okolí suší bylinky? I přes pochybnosti se Inka slyšela, jak říká: „V Přerově se

budeš mít nádherně. Máme pro tebe v našem domě pěkný byt, kam s tebou může i Alfons a Mína se Skvrnkou!“ Berta pohladila psa i obě kočky, souhlasně pokývala hlavou – a pak vstala, aby pomohla Ince s balením. Chápala dobře, že když se bude vzpírat, švagr se naštve, a mohl by ji dát taky do ústavu, nebo k úplně cizím lidem.

„Tohle ale ne, toho sádrového ježka mám z Luhačovic. A tohle taky ne, toho oslíka mi přivezla Libunka z Jugoslávie. Ani tohle ne, to je papírový vějíř z Tovačova.“ Inka tušila, že s tetou bude těžké pořízení – jenže takhle se nikam nedostanou. Začala nemilosrdně rvát všechny ty krámy do černého pytle, zatímco Berta se s ní o ně přetahovala a vyváděla u toho jako dítě, které se má rozloučit s milovanými hračkami. Pak sedla k šuplíku v sekretáři a všechno přehrabávala. Měla tam neuvěřitelné blbosti, ale uložené až s jakousi obřadností, která těm pitomostem dávala řád. Korek, na něm namotaný motouzek, plyšovou myšku v plastové krabičce od mýdla, staré kalendáře v igelitu, zaschlá lepidla, tupé nůžky, pečlivě poskládané dárkové taštičky, plastové podšálky, gumičky na zavařovací sklenice, do špičky ostrouhané tužky... Nikdy dřív si Inka nevšímala, jaké poklady tu teta ukládá. A o některých svých skvostech uložených ve spížárně neměla ponětí ani Berta – brala je pak do ruky s o to větší okázalostí, laskala se s nimi a mazlila, jako by snad byly živé. Potěšila ji víčka na marmelády, která našla zapadlá ve spížce, těžítko ve tvaru hrocha nebo prstýnek s kamínkem, který si kdysi dovezla z Přerova ze svatovavříneckých hodů – a který se jí pak kamsi zakutálel. Když Robin po práci na dvorku přišel do světnice, aby jim pomohl pošoupnout starou ložní skříň, za níž cosi drhlo, nevěřil vlastním očím. Tolik kravin pohromadě! Pokynutím hlavy si dali najevo, že zatímco on vezme Bertu na procházku do lesa, Inka všechny nepotřebné blbosti hodí do pytle a nahází do kufru auta, protože i když chtěli pro další majitele nechat kousky nábytku, Bertiny vzpomínky... ty určitě ne.

Zatímco teta s Robinem scházela po lesní pěšině, Inka v chvatu házela věci do igelitu. Nechávala jen některé – prostě pár drobností, které Bertě budou v Přerově připomínat její domov. Nevyhodí jí třeba kamínky z cest, porcelánový pozdrav z Hostýnu, křížky z perleti, mramorové sošky, modlitební knížečku po stařence nebo fotku v rámečku, na které coby malá holka seděla na klíně své sestře. Libunce, jak ona říkávala... Všimla si, že v té době ještě neměla Berta tak zohavenou tvář, vypadala jako typické dítě s Downovým syndromem, oči od sebe, plochý nos, vyšší čelo... ale byla roztomilá. Marně Inka přemýšlela, kdy se stala ta nespravedlnost, že se jí pod tíhou jakési nemoci začala tvář křivit – ona si ji pamatovala už jen takovou, v dětství se jí bála, říkala jí „škaredá teta“... ale máma ji za to okřikovala.

„Už!“ řekla si sama pro sebe, když konečně rukou nahmatala tu věc, která drhla za skříní. V ruce držela starý foťák, snad jeden z prvních digitálních, odhadovala, že tenhle stařík je starší než ona sama. Měl srandovní cuplíky a obrovský displej se třemi škrábanci. Inka se ho pokusila oživit, ale marně, baterky už byly dávno nefunkční, vyhodnotila ten přístroj jako krám, kterého se zbaví, mrskla ho do černého pytle a zasypala horou vytríděného oblečení, do kterého se už Berta nevrhne, ale bůhvíproč je tu ještě má.

Hodinky ukazovaly tři, když se rozhodla, že si uvaří silné kafe, aby měla elán a sílu do dalšího uklízení, které ji už nebavilo. S Robinem byli domluveni, že se s Bertou nevrátí dřív než v pět, vzali si košík na houby a teta i plátěnou tašku na byliny, které sušila a schraňovala pro vnoučata paní Smyčkové. Když se o deset minut později vrátila i s kávou do světnice, cosi jí vnušlo se k tomu foťáku vrátit. Vzala dvě baterky z rádia, které stálo na parapetu a až dosud přehrávalo jakési táhlé melodie z šedesátých let, a prohrabala se až na dno pytle, kam foťák propadl. Nehtem otevřela spodní dvířka, vložila do přístroje baterky, a on zavrněl. Zaradovala se – tak přece ten stařík ještě šlapel! Zmáčkla

jedno ze dvou tlačítek, a displej jí ukázal fotku rodičů, snímek je zachycoval někde na dovolené, máma se na tom obrázku smála a táta se tvářil útrpně, úplně přesně, jak to dělá i teď, když se má fotit. Na dalším snímku stáli ve stínu datlovníku a do obličeje jim moc nebylo vidět, zřejmě byly jen máminy zuby a tátova žhavá tečka z cigarety, kterou nestačil schovat. Podívala se do pravého bočního rohu displeje a všimla si, že obrázek byl pořízen dva roky a tři měsíce před jejím narozením. Napadlo ji, že to byla ještě máma šťastná, neměla tuchy o otcově nevěře, na kterou vzpomínala s hořkostí v hlase i po letech... a on byl spokojený, protože nevěděl o svém budoucím hříchu. I další fotky vypovídaly o mámině radosti, na každém obrázku se smála, hlavu zakloněnou, oči slastně přivřené jako Bertina Mína, která se jí právě otřela o nohu.

Foták zase zavrňel, a Inka se lekla, že baterkám dochází šťáva. Teď, zrovna teď, když se po hodinách ponořených do těžkého prachu mohla potěšit něčím lehce zábavným! Sedla si ke stolu, kam si přinesla i hrníček s kávou, a rychle si přehrávala fotku po fotce. Přístroj se uklidnil, už nevrčel, jen jí pomalu, jakoby neochotně, přehrával minulost. Byla z ní unešená, ona znala rodiče už jen unavené, téměř monotónně žijící, zhusta poškorpené – často si v posledních dnech vybavovala zážitky z dětství, kdy se řešilo, jestli to není „ona“... ta, která porodila jejich Inku. Jak se jí s tímhle matka natrápila!

Foták ukazoval, že má před sebou dvanáct posledních snímků. Ach jo, říkala si s lítostí, konec představení, které se završuje zrovna v roce, kdy se narodila! Prstem zmáčkla šipku pro další snímek – a strnula. Viděla na obrázku matku, seděla tady v chalupě u stejného stolu jako ona teď, měla na sobě červenobílou kostkovanou košili, vyhrnutou až pod prsa, a... a pod nimi břicho. Těhotenské břicho! Ince se rozbušilo srdce vzrušením, nikdy se jí nezmínili, že by čekali dítě, rychle se podívala do spodního rohu displeje a viděla datum: 16. 6. Tělem jí proletěla vlna úzkosti... a na té se vezla, když pustila dalších jedenáct snímků.

Máma těhotná, máma s Bertou, máma s břichem z profilu i z nahladu, máma s novorozencem na prsou, všude kolem nepořádek a krev, pak Berta se zakrváceným děvčátkem, které líbala na tvář, zatímco.... zatímco na stole ležela krabice od margarínu.

„To ne!“ zakřičela do ticha místnosti, rušeného jen Míniným vrněním – a napadlo ji, že kdyby z toho rádia nevytáhla baterky, mohla do rytmu tancovat, přebírat hadry a nesdírat si kůži z hlavy hrůzou z toho, co tu teď viděla. Těhotnou mámu, vyfocenou jen pár dnů předtím, než se s oficiálně určeným datem narodila ona! Co to znamená? Co to, sakra, znamená?

Když se Robin s Bertou vrátili z lesa, našli ji na zemi, klečela na kolenou, dlaně sedřené z dřevěné podlahy do krve. Mína se Skvrnkou chodily kolem, otíraly se jí o paty a dožadovaly se jídla... ale ztuhlá Inka jim mističku naplnit nemohla, i když se kočky lísaly a předly. Foťák, který ležel vedle ní, hned Berta vzala do ruky, očistila ho rukávem svetru a šťastným hlasem řekla: „Tolik let jsem ho hledala. Libunka říkala. „Musíme vymazat, musíme vymazat, musíme vymazat! Vymazat a zahodit. Zapomenout!“ “

Inka vstala a stoupla si k Bertě, jak nejtěsněji to šlo. Do ucha jí spíš vydechla, než řekla svou otázku: „Kdo je to dítě na fotce, které se narodilo v téhle místnosti?“

„Nemůžu, nemůžu, nemůžu říct,“ křičela Berta jako myslů zbavená, „to je jen moje a Libunčino tajemství! Ať ti to řekne Smyčková, ale já ne, já nemůžu!“

Vanda Berková ani nedýchala. Inka víc a víc zapadávala do vaku, dokonce už ani její obličej nebyl vidět, do prostoru trčel jen hustý blondatý cop. Celé to znělo šíleně. Přesto se jí Vanda musela zeptat: „Vy jste opravdu biologickou dcerou vaší matky Libuše Majerové?“

Odhrnula cíp látky a kývla.

„Říkala jste, ať se vrátím na začátek mého příběhu. Krabice s margarínem ale nebyl začátek. Tam se vrátím až teď, celý kruh se tím uzavře, i když...“ Jako v transu vystřelila Inka z vaku a usedla zpět do židle – dech měla přitom tak rychlý, jako by se dusila.

„Tak takhle je to,“ vydechla Libuše Majerová úžasem. Markéta Nývltová si přehodila nohu přes nohu a sebevědomě to přiznání ještě dorazila. „Nejsem jen jeho milenka, plánuje se mnou budoucnost. Chceme s Jindříškem rodinu, dítě... prostě všechno to, co on tady nemá!“

Co on tady nemá? Libuši se zatmělo před očima. Kdyby tak ta holka, co ji pozvala do kavárny Městského domu, aby jí vychrstla do obličeje krutou pravdu, věděla! Copak Líba nechtěla dítě? Ona se snad bránila mateřství? Ona z vlastní vůle nedala Jindřichovi syna nebo dceru? Chtěla teď na tu prsatou nánu zařvat, že to ona se obětovala mužovu přání nemít děcko. To ona poslouchala jeho výhrůžky, že když přestane brát antikoncepční prášky a užene ho k dítěti, bez milosti se s ní rozvede. To ona při každé návštěvě gynekologa poslouchala, že už je nejvyšší čas, že je její tělo stále ještě připraveno pro těhotenství, že by měla myslet na biologické hodiny a naslouchat jejich tikotu... tak ať už probůh nemešká. Říkala tam kurážně, že ne, že je ještě čas... a pak doma polykala slzy, protože představa, že by ji Jindřich opustil, byla mnohem krutější.

Dopila kávu a ještě si od Markéty vyslechla, že jí Jindra slíbil, že příští rok, hned po vyhlášení výsledku voleb do městského zastupitelstva, podá žádost o rozvod, aby se zbavil balvanu v podobě Libuše. Nastěhují se do jejich domu v Riedlově ulici, zatímco pro ni koupí byt na Trávníku, do něhož ji přemístí. Převaha v očích sokyně ji

zvláště popudila... vlastně ani později neuměla vysvětlit, proč Markétě šplíchla do obličeje vodu, kterou dostala ke kávě. Servírka, která ji znala z městských plesů jako mírně utápnutou náměstkovu ženu, se na ni nevěřícně podívala. Nečekala už na její komentář, nechala na stole stovku a utíkala dolů po točitých schodech, ze kterých se jí motala hlava a plantaly nohy, cítila, že by měla přibrzdit, ale nešlo to... ani před Měšťákem se nezastavila, i když měla mozek jak na kolotoči, běžela jako střelená do lýtek dál, zastavila se až u jejích vily, která ji v ten den takřka vdechla dovnitř, aby ji ujistila, že tohle je její domov... její a Jindřichův. Nedovolí, aby jí nějaká Markéta Nývltová ukradla muže i tenhle dům – všechny její jistoty. Vzala do ruky mobil, hned chtěla Jindrovi volat, nadávat mu a ujišťovat ho o své lásce, prosit ho, aby se vzdal té holky, které jde jen o jeho peníze a majetek. Nezdůraznila snad příliš jasně, že chce být paní tohoto domu?

Libuše se rozletěla po hale, celou ji oběhla, vyskočila na první stupínek schodů a vystřelila nahoru, prosvištěla všechny pokoje a nakonec dorazila do ložnice, do její a Jindřichovy ložnice, kde jim přece bývalo tak krásně! Nalila si skleničku campari a lehla si do postele, ale zdálo se jí to málo, vysvlékla se donaha a pak si oblékla mužovo pyžamo, chtěla všemi póry vnímat jeho pach, pot v podpaží i hořký zápach z pyžamových kalhot. Cítila Jindřicha každou tečkou svého těla, cítila ho tím víc, čím víc plnila skleničku až po rysku. Nakonec tak usnula, a když se probudila, Jindřich ještě nebyl doma, i když už bylo devět hodin, a dnes neměli radu, zastupitelstvo, výbor, komisi ani stranické jednání, takže bylo jasné, že musí být s tou... s tou děvkou Markétou. Jenže v tu chvíli už věděla, co jí vnukla třetí sklenička campari, kterou do sebe v touze otupit se otočila. Pod tíhou alkoholu ji napadlo, že když vyhodí prášky a Jindřichovi to z pochopitelných důvodů neřekne, mohla by do půl roku otěhotnět. Nebude samozřejmě riskovat, že se za to rozhodnutí na ni naštvě a vyhodí ji ze svého života. Ona to celé udělá jinak... důmyslněji, chytřeji. Neprozradí